

Пілевич О.А.
директор
*Ірпінський державний коледж економіки і права,
м. Ірпінь Київської обл., Україна*

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ З ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Результати вивчення змісту професійної підготовки молодших спеціалістів з фінансів і кредиту, освітньо-кваліфікаційної характеристики показали, що дана програма відображає структурно-функціональну модель випускника коледжу як особистості з належним інтелектуальним потенціалом, що забезпечує йому широкий вибір конкретних напрямів практичної діяльності, виконання виробничих завдань. Він володіє умінням самостійно продовжувати навчання і виконувати виробничі функції: фінансову, економічну, облікову, організаційно-виробничу, технічно-інформаційну, аналітичну і організаційну. Їх можна розглядати як взаємозв'язані та взаємозалежні компоненти. Навчальні дисципліни загальноосвітньої, гуманітарної, природничо-наукової та загальноекономічної, а також професійної підготовки мають значний потенціал для формування професійної культури, що доведено результатами наукових досліджень як вітчизняних, так і зарубіжних учених.

У своїй практичній діяльності педагогічний колектив коледжу особливу увагу акцентує на формуванні професійної культури майбутніх молодших спеціалістів з фінансів і кредиту. Під професійною культурою майбутніх фахівців з фінансів і кредиту ми розуміємо системну багатофакторну поліфункціональну якість особистості з високим рівнем професійних знань, умінь і навичок, мотивованих до збереження та примноження культурної пам'яті соціально-професійної групи, яка здатна до розбудови єдиного поля фінансової діяльності, її організації та регулювання, основаної на нормативних документах, ефективної взаємодії в системах «людина – людина», «людина – суспільство» в умовах господарювання, наслідувати

сукупність принципів, методів, прийомів здійснення комунікації з дотриманням характерних ціннісних орієнтацій, системи професійно-етичних норм та етикету, що визначає поведінку особи в професійному середовищі.

Очевидно, що результативність формування професійної культури майбутніх фахівців з фінансів і кредиту в коледжі визначатиметься переважно методикою, необхідність розроблення якої на часі.

У своєму дослідженні виходимо з дефініції «методика» – це «сукупність взаємопов'язаних способів та прийомів доцільного проведення будь-якої роботи», а також «вчення про методи викладання певної науки, предмета» [3, с. 178]. Загальна методика навчально-виховного процесу вирішальну роль відводить методам навчання і виховання, оскільки: «Саме вони дозволяють реалізувати зміст навчально-виховного процесу в формах його організації і тим самим забезпечують досягнення виховних цілей і завдань» [1, с. 57]. В. Коротков у складі загальної методики навчально-виховного процесу виокремлює методику організації виховного колективу, методику переконання, методику навчання, методику педагогічного впливу. Він підкреслює: «Справді наукова і ефективна методика створюється досвідом творчо працюючих педагогів на основі наступності і розвитку кращих традицій прогресивної вітчизняної і зарубіжної педагогіки» [1, 62].

Учені-дидакти у класифікації методів виходять з його суті: «Метод навчання – шлях навчально-пізнавальної діяльності учнів до результатів, визначених завданнями навчання» [2, с. 301]. Сьогодні відомо багато різних підходів до класифікації методів. Методи навчання у вищій школі суттєво відрізняються від методів шкільного навчання. На думку М. Фіцули, вони «спрямовані не лише на передавання й сприймання знань, а й на проникнення у процес розвитку науки, розкриття її методологічних основ» [5, с. 105].

Проте слід звернути увагу на застереження В. Скакун: «У навчальному процесі найбільш важливим є не віднесення методів до тієї чи іншої класифікації, а глибоке знання викладачем, майстром виробничого навчання їх дидактичної сутності, умов ефективного застосування, володіння вміннями

користуватися ними для управління пізнавальною та навчально-виробничою діяльністю учнів» [4, с. 34]. Оскільки методи навчання – це прийоми і способи здійснення навчального процесу, тобто викладання (інструктування) і учіння, то кожен метод навчання треба розглядати з двох сторін – як діяльність педагога і як діяльність учнів. На цьому ж наголошує М. Фіцула: «Педагогічна ефективність застосування методів навчання у вищому навчальному закладі залежить не так від самих методів, як від наукової кваліфікації і майстерності викладача» [5, с. 111].

Здійснене нами дослідження вказує на те, що у виборі методів формування професійної культури майбутніх фахівців з фінансів і кредиту ми маємо виходити із цілісного процесу навчання і виховання з урахуванням вікових особливостей студентів коледжу.

Література

1. Коротков В. М. Общая методика учебно-воспитательного процесса: Учеб. пособие для слушателей ФПК директоров школ и студентов пед. ин-тов. – М. : Просвещение, 1983. – 224 с. – (Б-ка учителя по общ. пробл. теории обучения и воспитания)
2. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 3-є видання, доповнене, 2001 р. – 608 с.
3. Новий тлумачний словник української мови у 3 т. Т. 2 [уклад. В. Яременко, О. Сліпушко]. – К.: Аконт, 2005. – 927 с.
4. Скакун В. А. Организация и методика профессионального обучения : учеб. пособ. / В. А. Скакун. – М. : ФОРУМ-ИНФРА-М. 2007. – 178 с.
5. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / М. М. Фіцула. – К. : «Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).